

PATVIRTINTA
Vilniaus darželio-mokyklos „Dainorėliai“
direktoriaus 2025 m. birželio 11 d.
įsakymu Nr.

VILNIAUS DARŽELIO-MOKYKLOS „DAINORĖLIAI“ PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus darželio-mokyklos „Dainorėliai“ (toliau – Mokykla) etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodekso tikslas – apibrėžti pedagogų profesinės etikos principus ir normas, kurių laikymasis užtikrina mokytojo veiklos skaidrumą, atsakomybę, pagarbą žmogui ir jo teisėms, padeda stiprinti pasitikėjimą pedagogo profesija bei kurti saugią, pagarbią ir įtraukią ugdymo aplinką.

3. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais.

II SKYRIUS BENDRIEJI ETIKOS PRINCIPAI

4. Pedagogai savo veikloje vadovaujami šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

4.1. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

Pedagogas, vadovaudamasis šiuo principu:

4.1.1. Vertina kiekvieno mokinio mintis, leidžia jiems išreikšti save ir skatina dalyvauti diskusijose be baimės būti sukritikuotiems.

4.1.2. Gerbia mokinių, tėvų bei kolegų kultūrinius, religinius, socialinius ir asmeninius skirtumus, neskatina išankstinių nuostatų ar diskriminacijos.

4.1.3. Kalba aiškiai, pagarbiu tonu, nevartoja žeminančių ar sarkastiškų frazių nei su mokiniais, nei su jų tėvais ar kolegomis.

4.1.4. Laikosi pažadų, elgiasi nuosekliai ir sąžiningai, taip kurdamas mokinių ir jų tėvų pasitikėjimą juo.

4.1.5. Gerbia mokinio ir šeimos asmeninį gyvenimą, neskelbia jautrios informacijos be sutikimo.

4.1.6. Teikia konstruktyvią kritiką, skatindamas tobulėjimą, o ne žemindamas ar gėdindamas mokinį.

4.1.7. Įtraukia tėvus į ugdymo procesą kaip lygiaverčius partnerius, atsižvelgia į jų nuomonę ir poreikius.

4.1.8. Su tėvais (globėjais) bendrauja etiškai ir konstruktyviai, net ir sudėtingose situacijose išlaiko pagarbų toną ir skatina bendradarbiavimą.

4.1.9. Gerbia kitų darbuotojų kompetencijas ir palaiko kolegišką bendravimą.

4.1.10. Kuria aplinką, kurioje mokiniai jaučiasi saugūs reikšti emocijas, nepatirdami patyčių ar atstūmimo.

4.1.11. Palaiko mokinių idėjas, leidžia jiems eksperimentuoti ir mokytis iš klaidų be bausmės ar pašaipos.

4.2. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

Pedagogas, vadovaudamasis šiuo principu:

4.2.1. Atsižvelgia į skirtingus mokinių ugdymosi stilius, gebėjimus ir poreikius, taiko diferencijuotas užduotis bei vertinimo formas.

4.2.2. Vertina mokinių pasiekimus objektyviai, remdamasis aiškiais ir vienodais kriterijais, neatsižvelgdamas į asmenines simpatijas ar išankstines nuostatas.

4.2.3. Užtikrina, kad visi mokiniai turėtų lygias galimybes dalyvauti veiklose, nepaisant jų socialinės ar kultūrinės aplinkos.

4.2.4. Skiria papildomą dėmesį mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų, socialinę atskirtį ar emocinius iššūkius.

4.2.5. Sprendžia konfliktus objektyviai, išklauso visas puses, nepriima sprendimų remdamasis nuogirdomis ar šališkais vertinimais.

4.2.6. Vertina mokinių kultūrinę įvairovę ir stengiasi ją įtraukti į ugdymo turinį bei grupės/klasės gyvenimą.

4.2.7. Palaiko įvairių grupių įtraukimą į grupės/klasės ar mokyklos veiklas, kad nė vienas mokinys ar jų grupė nebūtų izoliuota.

4.2.8. Paaikškina savo sprendimus mokiniams ir tėvams, remiasi aiškiais, iš anksto žinomais principais ir taisyklėmis.

4.2.9. Netoleruoja šališkumo, diskriminacijos ar priekabiavimo, ugdo grupės/klasės bendruomenę, pagrįstą lygiateisiškumu.

4.2.10. Sąmoningai vertina savo veiksmus ir sprendimus, stengiasi atpažinti galimą šališkumą ar netyčinį nelygybės palaikymą, ir tai koreguoja.

4.3. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

Pedagogas, vadovaudamasis šiuo principu:

4.3.1. Elgiasi su visais mokiniais pagarbiai, niekada nežemina.

4.3.2. Elgiasi su visais mokiniais vienodai, nepaisant jų tautybės, religinių įsitikinimų, lyties, kalbos, negalios, šeimos situacijos ar kitų asmeninių ypatybių.

4.3.3. Supranta, kad visi mokiniai turi vienodą teisę dalyvauti veiklose, būti išklaustyti, gauti pagalbą ir įvertinimą.

4.3.4. Laiku pastebi patyčias, diskriminaciją ar kitas problemas, imasi veiksmų jas spręsti arba kreipiasi pagalbos, vadovaudamasis teisės aktais ir etikos principais.

4.3.5. Ugdo mokinių sąmoningumą ir toleranciją skirtingoms kultūroms, kalboms, religijoms, gyvenimo būdams.

4.3.6. Neatskleidžia jautrios informacijos apie mokinį be jo ar tėvų sutikimo, ypač kai tai susiję su teisiniais ar socialiniais aspektais.

4.3.7. Ugdymo procese gerbia mokinių ir jų tėvų teisę žinoti apie veiklas, kuriose mokiniai dalyvauja, ir suteikia galimybę pasirinkti.

4.3.8. Atsiriboja nuo savo religinių, politinių ar kultūrinių įsitikinimų, kad jie neturėtų įtakos jo sprendimams ar mokinių vertinimui.

4.3.9. Neteisia ir nesmerkia, bet objektyviai vertina situaciją, vadovaudamasis žmogaus teisių principais.

4.3.10. Domisi teisės aktais ir šiuolaikinėmis praktikomis, kaip užtikrinti žmogaus teises švietime, ir taiko jas kasdienėje veikloje.

4.4. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

Pedagogas, vadovaudamasis šiuo principu:

4.4.1. Aktyviai dalyvauja kvalifikacijos kėlimo renginiuose, mokymuose, domisi šiuolaikinėmis ugdymo tendencijomis ir taiko jas praktikoje.

4.4.2. Atsakingai stebi kiekvieno mokinio individualius gebėjimus, ugdymosi poreikius ir polinkius, pritaiko metodus pagal juos.

4.4.3. Savo darbą atlieka kruopščiai, sąžiningai, atsakingai planuoja ir organizuoja ugdymo procesą, siekia kokybiškų rezultatų.

4.4.4. Analizuoja savo veiklos poveikį mokinių ugdymuisi, ieško būdų, kaip tobulėti ir padaryti ugdymo procesą efektyvesnį.

4.4.5. Sistemingai vertina mokinių pažangą ir pasiekimus, atsakingai naudoja šiuos duomenis ugdymo tobulinimui.

4.4.6. Laiku ir profesionaliai rengia pamokų planus, pasirūpina, kad mokymo medžiaga būtų tinkama, aktuali ir prieinama kiekvienam mokiniui.

4.4.7. Atsakingai bendradarbiauja su tėvais ar globėjais, reguliariai informuoja apie mokinių pažangą, poreikius ir pasiekimus.

4.4.8. Elgiasi pavyzdingai tiek su mokiniais, tiek su kolegomis, rodo atsakomybę už savo žodžius ir veiksmus.

4.4.9. Pastebi mokinius, kuriems reikia papildomos pagalbos, ir užtikrina, kad ji būtų suteikta laiku.

4.4.10. Nesivadovauja vien tik formaliu programos įgyvendinimu, bet orientuojasi į realų mokinio tobulėjimą, siekdamas, kad ugdymas būtų prasmingas ir vertingas kiekvienam vaikui.

4.5. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

Pedagogas, vadovaudamasis šiuo principu:

4.5.1. Sąžiningai pateikia duomenis apie savo išsilavinimą, patirtį, kvalifikaciją ir profesines kompetencijas, jų neiškreipia.

4.5.2. Objektyviai vertina mokinių darbą, vengia šališko vertinimo ar rezultatų klastojimo.

4.5.3. Atsakingai ir tik ugdymo tikslais naudoja mokyklos turtą, medžiagas ir finansinius išteklius.

4.5.4. Gerbia švietimo įstaigos nuostatus, laikosi vidaus tvarkos taisyklių ir Kodekso.

4.5.5. Savo pareigų nenaudoja asmeniniams interesams, nepriima dovanų ar paslaugų mainais

į palankumą ar privilegijas.

4.5.6. Nepiktinaudžiauja mokinių ar jų tėvų pasitikėjimu, vengia situacijų, kurios galėtų sukelti interesų konfliktą.

4.5.7. Dirba komandoje pagarbiai ir atvirai, prisiima atsakomybę už savo veiksmus, neperkelia kaltės kitiems.

4.5.8. Priima sprendimus remdamasis objektyviais kriterijais, nepasiduoda išoriniam spaudimui ar asmeninėms simpatijoms.

4.5.9. Užtikrina, kad visa informacija apie mokinio ugdymą būtų pateikta tiksliai, laiku ir aiškiai, vengia nutylėjimų ar klaidinančios informacijos.

4.6. Savo pavyzdžiu skatina mokinius būti sąžiningais, vertinti tiesą, atsakomybę ir pagarbą aplinkiniams.

4.7. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

Pedagogas, vadovaudamasis šiuo principu:

4.6.1. Pastebi mokinio nuotaikos, elgesio pokyčius ir jautriai į juos reaguoja, parodydamas rūpestį ir supratimą.

4.6.2. Skiria laiko išklaudyti mokinius ar jų tėvus be skubos ir išankstinių nuostatų, siekia suprasti jų situaciją ir poreikius.

4.6.3. Pastebėjęs, kad mokinys patiria sunkumų, imasi veiksmų – informuoja specialistus, teikia emocinę paramą ar padeda rasti tinkamą pagalbą.

4.6.4. Palaiko konstruktyvų ir bendradarbiaujančių ryšių su šeima, nesmerkiant, bet bendradarbiaujant siekiant mokinio gerovės.

4.6.5. Rodo supratimą kolegų, tėvų ir kitų bendruomenės narių sunkumams, prisideda prie palaikymo kultūros kūrimo.

4.6.6. Sąmoningai kuria saugią, palaikančią mokymosi aplinką, kur kiekvienas mokinys jaučiasi priimtas, išgirstas ir svarbus.

4.6.7. Padeda mokiniams ir šeimoms ne tik pagal pareigas, bet ir vadovaudamasis žmogiškuoju rūpesčiu ir supratingumu.

4.6.8. Dalijasi informacija ir patirtimi su kolegomis, kai tai padeda spręsti mokinio problemas ar stiprinti jo gerovę.

4.6.9. Vengia vertinti ar smerkti mokinį ar jo šeimą, ypač sunkumų ar krizių metu, rodo palaikymą, ieško sprendimų kartu.

4.6.10. Pats demonstruoja solidarumą ir atidumą, taip ugdydamas mokinių gebėjimą būti empatiškais, bendruomeniškais ir atsakingais.

III SKYRIUS KODEKSO ĮGYVENDINIMAS

5. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

6. Kodekso priežiūrą vykdo Etikos komisija (toliau – Komisija), kuri renkama trims metams. Ją sudaro trys – penki nariai.

7. Komisija gali teikti siūlymus dėl Mokyklos vidaus dokumentų tobulinimo, siekiant geresnio Kodekso įgyvendinimo.

8. Komisijos sprendimai grindžiami sąžiningumu, objektyvumu, konfidencialumu ir teisingumu.

9. Apie galimą Kodekso nuostatų pažeidimą informacija pateikiama raštu mokyklos vadovui.

10. Pranešti apie galimą Kodekso pažeidimą gali bet kuris mokyklos bendruomenės narys: mokinys, tėvai (globėjai), pedagogai, kiti darbuotojai ar pašaliniai asmenys.

11. Pranešime turi būti nurodyta: pranešėjo vardas, pavardė (nebent pateikiamas anonimiškai); galimo pažeidėjo vardas, pavardė, pareigos; įvykio data ir vieta (jei žinoma); situacijos aprašymas; pageidaujamas veiksmas (jei aktualu).

12. Gavus pranešimą, mokyklos vadovas kreipiasi į Komisiją, kuri per 5 darbo dienas įvertina, ar pateikta informacija pakankama tyrimui pradėti.

13. Jei trūksta informacijos, gali būti paprašyta papildomų duomenų iš pranešėjo.

14. Jei pranešimas anoniminis, sprendimas dėl tyrimo pradėjimo priimamas vadovaujantis faktų pagrįstumu.

15. Tyrimo metu išklausomas įtariamas pedagogas (raštu ar žodžiu); gali būti kviečiami liudytojai (mokiniai, kolegos, tėvai ir kt.); surenkami dokumentai ir kiti įrodymai (jei yra).

16. Tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo.

17. Visa informacija apie galimus etikos pažeidimus, tyrimo eigą ir priimtus sprendimus yra konfidenciali ir tvarkoma vadovaujantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

18. Sprendimas pateikiamas raštu, jį galima apskųsti įstaigos vadovui ar kitoms institucijoms.

19. Jei nustatomas Kodekso pažeidimas, Komisija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, aplinkybes ir mastą, gali siūlyti taikyti vieną ar kelias poveikio priemones: žodinį įspėjimą ar prevencinį pokalbį, rašytinį įspėjimą, rekomendaciją dalyvauti profesinio tobulinimosi veiklose (pvz., mokymuose, supervizijoje), tarpininkavimą (mediaciją), psichosocialinio mikroklimato stebėseną.

20. Etikos kodekso pažeidimo konstatavimas savaime nesudaro pagrindo pripažinti, kad darbuotojas padarė tarnybinį nusižengimą ar darbo pareigų pažeidimą.

21. Atvejais, kai darbuotojo veiksmai ar neveikimas, kuriais pažeidžiami šio kodekso principai, turi tarnybinio nusižengimo, darbo drausmės pažeidimo ar net nusikalstamos veikos požymių, jie tiriami ir atsakomybė taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

22. Jeigu atlikus tyrimą nustatoma, kad pranešimas buvo nepagrįstas ir pateiktas siekiant sąmoningai pakenkti, diskredituoti ar apšmeižti kitą asmenį, tokie veiksmai gali būti vertinami kaip etikos principų pažeidimas. Tokiu atveju gali būti taikomos atitinkamos prevencinės ar kitos poveikio priemonės, įskaitant prevencinius pokalbius, tarpininkavimą ar psichosocialinio klimato stebėseną.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Kodekso įgyvendinimą ir laikymosi stebėseną koordinuoja Mokyklos vadovas ir Komisija, bendradarbiaudami su visa Mokyklos bendruomene.

24. Kodeksas yra privalomas visiems mokyklos pedagoginiams darbuotojams, nepriklausomai nuo jų pareigų ar darbo krūvio. Su kodekso turiniu darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

25. Nauji darbuotojai privalo susipažinti su Kodeksu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo darbo pradžios.

26. Etikos kodeksas taikomas kartu su galiojančiais Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais teisės aktais, mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis ir kitais susijusiais dokumentais.

27. Kodeksas gali būti tikslinamas, peržiūrimas ar atnaujinamas mokyklos vadovo, mokytojų tarybos ar Etikos komisijos siūlymu, atsižvelgiant į teisės aktų pasikeitimus ar praktinius poreikius.

28. Kodeksas įsigalioja nuo jo patvirtinimo dienos ir galioja iki jo pakeitimo ar panaikinimo.

29. Kodeksas viešai skelbiamas Mokyklos interneto svetainėje ir yra prieinamas visiems Mokyklos bendruomenės nariams.
